

Høringsinnspill til plandokumentene «Hovedutfordringene» og «Planprogram for regional forvaltningsplan»

Vannområdeutvalget i Sør- og Midt-Troms har hovedsakelig innspill til «hovedutfordringene i vannområdene i Sør/Midt-Troms», og «planprogrammet».

Planprogram for regional forvaltningsplan:

- Vannområdeutvalget er skeptiske til regional planbestemmelse, og kommer til å følge nøye med om dette blir en del av oppdatert plan.
- Kap 5: Tabell (1) som presenterer fordeling av kommuner i vannområdene er mangelfull. Balsfjord er ikke engang nevnt i vannområde Bardu-Målselv.
- Kap 6: Her bør figur endres. Vannområdeutvalget bør være over vannområdene.
- Kap 9:

«I kunnskapsgrunnlaget til regionale vannforvaltningsplaner inngår *karakterisering* av elver, innsjøer, grunnvann og kystvann og vurdering av miljøpåvirkning fra menneskelig aktivitet. Hovedformålet med karakteriseringen er å få en oversikt over dagens miljøtilstand, ulike påvirkninger og å identifisere hvilke vannforekomster som ikke kommer til å oppnå miljømålene.»

Her virker det som det menes det klassifisering, ikke karakterisering. Blander uttrykk?

- Planprogrammet må korrekturleses, mye skrivefeil.
- Tabell/figurtall må være korrekt og kronologiske
- Figurer bør generelt omtales i tekst før de presenteres

Hovedutfordringene i vannområdene i Sør/Midt-Troms (generelt):

- Vannområdeutvalget ønsker at kjemisk tilstand beskrives. Vi har målinger på en del vannforekomster i Troms, og kjemisk tilstand bør derfor omtales i dokumentene.
- Figurene er vanskelig å kommentere, siden de er automatisk generert fra det som ligger i vann-nett. Det er observert at informasjonen er mangelfull ved flere vannforekomster, men det er krevende å gå gjennom alle. Figurene/statistikken vil bli mer korrekt hvis kunnskapsgrunnlaget oppdateres med lokalkunnskap. At kommunene besitter lokalkunnskap som per dags dato ikke er registrert i vann-nett, bør ansees som en vesentlig utfordring.
- Figuren som viser de 10 største påvirkningene må endres, som følge av at påvirkning fra fiskeri/akvakultur nå er tatt inn i klassifiseringssystemet.
- Kapittel 7 må inngå i innholdsfortegnelse, og tabelltekster bør være over tabellen.

Hovedutfordringene i vannområde Bardu-Målselv:

Altevatnet (s. 12)

Rød skrift og overstreking er innspill til det som opprinnelig er skrevet.

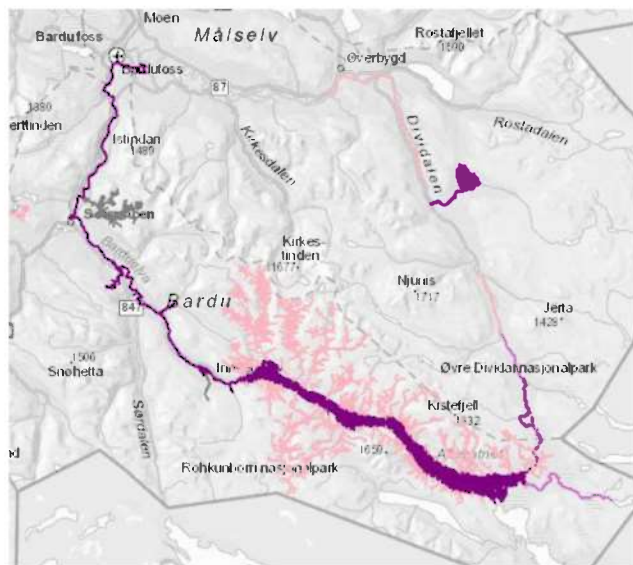
Altevatnet

Altevatnet i Bardu er et sentralt reguleringsmagasin (SMVF) i vannområdet der påvirkningen er stor. Innsjøen er regulert 16,2 meter ved 13,2 m heving og 3 m senkning fastsatt ved kongelig resolusjon 13.06.1957. Det er ikke krav til minstevannføring nedstrøms. Revisjon av vilkårene er **snart ferdig ved at NVE har gitt sin innstilling til OED (des. 2018)** Reguleringen har bidratt til å endre habitat som følge av morfologiske endringer (overføringer inkludert). Det er pr. i dag stor bestand av småvokst røye og liten, **men økende bestand** av ørret. **Ostuelva har en sårbar storørretbestand som det gjøres tiltak for å bevare (overvåking, fiskeregler og biotopforbedring).** ~~Den dårlige ørrettilstanden gir~~ **Altevatnet et dårlig økologisk potensial, og tiltak med overvåking av ørretbestanden er iverksatt. Det er også foreslått tiltak om å sprengte dammen. Gode muligheter for bedring av røyebestanden ved uttynningsfiske. Når OED har fastsatt nye konsesjonsvilkår ved innføring av bl.a. standardvilkår, kommer det hjemmel for å pålegge regulanten tiltak som uttynningsfiske.**

Kommentar: Uenig i at Altevatnet har «Dårlig økologisk potensial».

Nedstrøms Altevatnet påvirkes Barduelva (og sidebekker) i form av variabel vannføring, eller tørrlegging som følge av kraftverkskjøring. Vintervannføringer er mangedoblet, mens sommervannføringer er svært redusert, og flomtopper er nesten borte. **Det største problemet er døgnregulering (effektkjøring) med hurtige endringer i vannstanden gjennom døgnet. Sidebekker påvirkes kun i utløpssonen til hovedelva.**

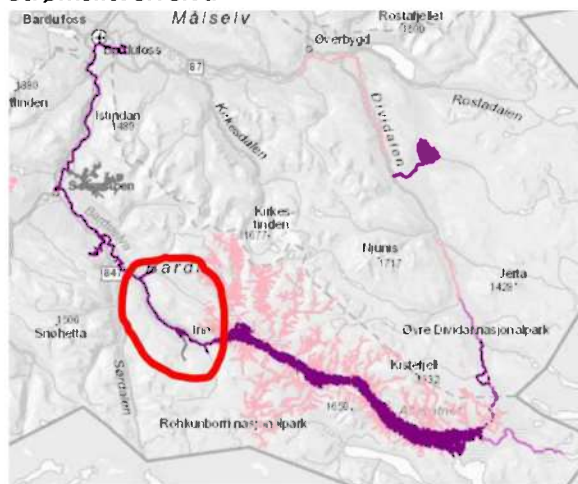
Kommentarer til temakart og påvirkningsgrader:

Det er betydelig forskjell på tilstanden på ulike elvestrekninger nedstrøms Altevatnet. Fiolett farge på hele strekningen gir ikke et nok nyansert bilde.

Den øverste delen mellom dammen og samløp med Strømslitverrelva (bilde med rød ring) er betydelig mer påvirket enn strekningen nedenfor.

Strømslitverrelva

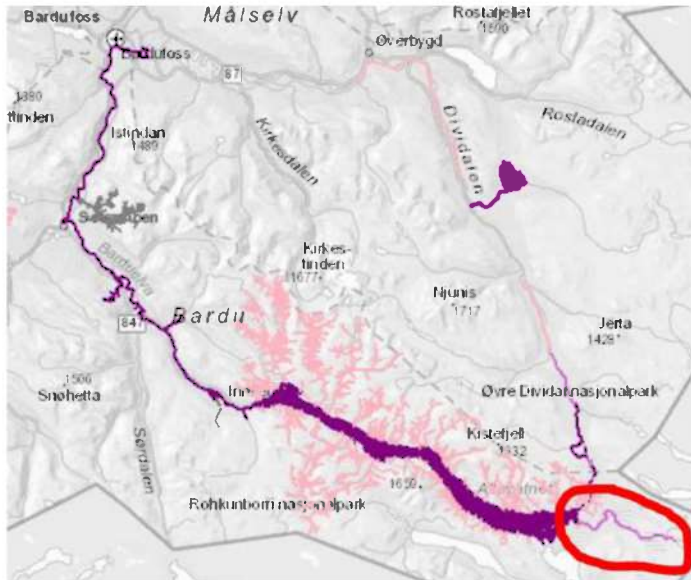

Forslag om at denne opprettholdes som «stor grad» eller innfør ny betegnelse («svært stor grad») og strekninga nedenfor til «middels» hvis man har øverste del som stor grad. Hvis øverste del kan ha «svært stor grad» kan nedre del ha «stor grad». Hvis en fjerde gradering (svært stor grad) kunne innføres ville nedre del også kunne deles opp litt mer.

Vannområdeutvalget i Sør- og Midt-Troms

Det stilles også spørsmål om graderinga av Gamaselva (rød ring i bildet). Den er kategorisert til «middels grad».

Gamaselva

Denne er kun påvirket i utløpssonen til Altevatnet. Det er mulig at det pga. endringer i utløpet er riktig med middels, men her er det vesentlig tvil. Det er ca. 18 km elvestrekning fra utløpet i Altevatnet til Storgamas (innsjøen), og mestepartene er ikke direkte påvirket av reguleringa. Dette understreker at det burde vært mulig å nyansere mer med en 4. kategori. F.eks. er ingen tilløpselver til Altevatnet fra innerenden og nedover i annen enn «liten grad». Disse er jo også potensielle gyte- og oppvekstområder for ørret.

Hovedutfordringene i vannområde Harstad-Salangen:

Bekkefeltet ved bones:

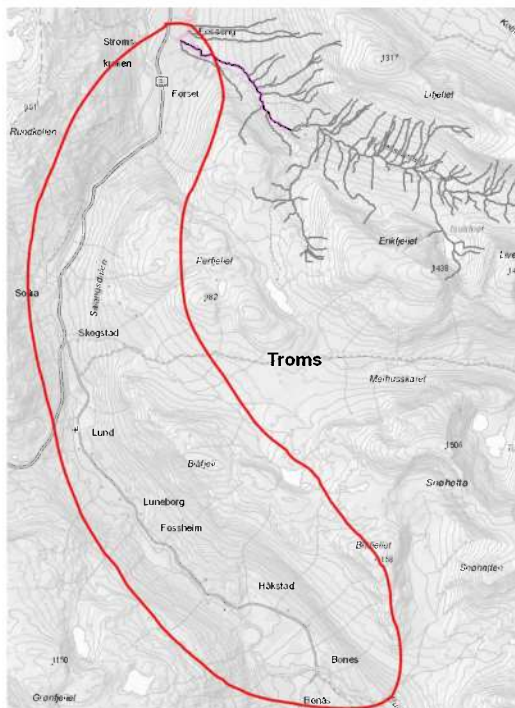
Bekkefeltet ved bones kan i figur 8 (ringet ut i bildet) oppfattes som en innsjøforekomst pga. målestokkvalget. Det er ingen innsjøer av betydning i dette området. Kan være hensiktsmessig å få dette frem i figurtekst.

Jordbruk påvirker derimot selve elva med store jordbruksarealer helt inn til elvestrengen. Området Håkstad-Bones ble på 80-tallet kanalisert for jordbrukshensyn. Det har over flere år pågått et arbeid for å bedre elvemiljøet i regi av NVE ved å åpne de gamle avsnørte delene av opprinnelig elv (meandere). Dette prosjektet ble godt beskrevet av NVE på møtet i Dyrøy tidligere i vår. Dette vil gi positiv effekt for fisk, fugl og bunndyr på denne delen av vassdraget. Det vil også kunne gi positiv effekt på anadrom fisk lenger ned i vassdraget pga. jevnere vannføring i flomperioder og bedre temperaturforhold. Det er viktig for oppvandrende anadrom fisk at fisketrappene utbedres.

Kategorisering av Salangselva:

Det er ingen kategorisering av Salangselva mellom samløp Livelttverrelva og opp til Bones. Dette må ses nærmere på.

Bygdesundet indre (Kvæfjord):

«Bygdesundet indre i Kvæfjord påvirkes i stor grad av punktutslipp fra renseanlegg. Mistenkte kilder er kommunalt renseanlegg ved Lamhagan (300 PE med slamavskiller), og kommunalt renseanlegg på Borkenes.»

Her finnes lite fakta, det har ikke vært noen kartlegging av kilder. Den delen av fjorden er delvis avskjermnet av en slags terskel i fjorden og mulig har ny Kveøyforbindelse redusert gjennomstrømmingen av området. Det er nok en del tilførsler fra landbruk og (Vik)elva/bekkene og spredt avløp. Av gamle mulige kilder kan det være utslipp fra sildoljefabrikk. Det er behov for kartlegging av kilder.

Harstad havneområde (SMVF)

«Harstad havneområde har et bredt spekter av påvirkninger. I forhold til urban utvikling opplever Harstad havneområde diffus forurensning, fysiske endringer og punktforurensning. Diffus forurensning form av snødumping i havnebassenget, og avrenning fra tette flater og kommunalt avløp. Det er vurdert at dette belaster havneområdet med miljøgifter.

Harstad havneområde er definert som en svært modifisert vannforekomst (SMVF), da 75% (6 av 8 km strandlinje) av havneområdet er fysisk endret, som følge av havneutbygging. Konsekvensen er at habitat endres som følge av morfologiske endringer.

Havneområdet opplever også punktutslipp fra søppelfyllinger. Seljestad og Russevika er to prioriterte grunnforurensningslokaliteter der lekkasje av miljøgifter forekommer. Den kjemiske tilstanden i Harstad havneområde er per dags dato dårlig, mens den økologiske tilstanden er udefinert.

I tidligere kildeundersøkelser før Harstad Ren Havn ble gjennomført er verkstedindustrien en vesentlig bidragsyter, som eksisterer og bidrar fortsatt. Også båttrafikk kan tenkes å levere et bidrag.

Siste resipientundersøkelse bekrefter at det er lite effekter av kommunalt avløp i resipienten, men lokalt kan det være problemer, bl.a. med overløpsdrift.

Dumping av forurenset snø har vært forbudt i havnebassenget siden ca. 2016 så det bør ikke være kilde. Men avrenning fra vei via overvannssystem kan være det.